

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ БАНКУ

І.М. Федосік, канд. екон. наук, доц., Харківський банківський інститут Української академії банківської справи НБУ

Задача управління ресурсами банківської установи залишається однією з найбільш актуальних, бо вона взаємозалежна із здатністю банків використовувати свої можливості щодо відповідного перерозподілу вільних коштів між різними суб'єктами фінансового ринку. Особливо важлива ця задача для України, яка ввійшла у період трансформації економічних відносин, і тому традиційні підходи та методи не тільки неефективні, але й не завжди прийнятні.

З метою покращення функціонування банку в умовах транзитивної економіки доведено, що управління його ресурсним потенціалом повинно здійснюватися на основі комплексної стратегії і системного аналізу, розробленого з урахуванням усіх факторів зовнішнього та внутрішнього середовища. Виходячи з цього, необхідно обґрунтувати стратегічний підхід до управління ресурсним потенціалом банку та визначити основні ознаки такого підходу.

Для уточнення та розкриття сутності стратегічного підходу відносно управління ресурсним потенціалом банку пропонуємо відповідну модель управління. Як частини цієї моделі виділені: збалансоване проведення активно-пасивних операцій банку, взаємозалежне формування кредитних та депозитних відсотків, ефективне використання інформаційної складової.

Для розв'язання задачі збалансованого проведення активно-пасивних операцій банку запропонуємо особливий підхід до планування проведення активно-пасивних операцій банку під час позитивних тенденцій у зміні обсягів залучених ресурсів і наданих кредитів. Відмітною рисою запропонованого підходу є розгляд загальної задачі у вигляді низки окремих завдань, сутність яких зводиться до диверсифікованості джерел залучення ресурсів й обліку ризику проведення активних операцій на різних часових фазах. Крім того, вважаємо за доцільне визначення розміщених ресурсів банку з урахуванням можливостей залучення відповідних ресурсів, які базуються на розгляді критеріїв часткової та загальної умовної прибутковості.

Побудована модель також дозволяє обґрунтувати напрями залучення позикових ресурсів залежно від темпів зміни обсягів наданих кредитів та деякою мірою розв'язати задачу стосовно негативних тенденцій у зміні обсягів залучених ресурсів та наданих кредитів.

Ключовим моментом у проведенні ефективної політики банку щодо управління його ресурсним потенціалом є визначення оптимального співвідношення між величиною депозитних і кредитних ставок. Для вирішення цієї задачі розроблено відповідну графічну модель – поєднання моделей проведення сукупності активних і пасивних операцій банку на основі портфельного підходу Марковіца та з урахуванням особливостей (розбіжностей) у відображенні відповідних операцій. Цю графічну модель покладено в основу підходу до визначення рівня кредитних і депозитних ставок

залежно від рівня очікуваної прибутковості та рівня прийняттого ризику проведення означених операцій.

З метою належного застосування інформаційного ресурсу, який створює відповідні умови ефективного використання фінансових ресурсів, пропонуємо рекомендації щодо раціоналізації системи планування проведення активно-пасивних операцій банку. Для цього введено у розгляд двомірну інформаційну структуру підпорядкованого розташування елементів інформації стосовно окремих напрямків залучення депозитних ресурсів. Запропоноване уявлення інформаційної структури більш доцільне порівняно з існуючими, бо воно не обмежується лише визначенням важливості інформації. Крім того, таке структурування забезпечує можливість використання різних аналітичних процедур, що в підсумку робить процес планування більш ефективним.

Розроблені пропозиції та рекомендації можуть бути використані в діяльності банківських установ з урахуванням їх специфіки.

Федосік, І.М. Основні підходи до управління ресурсним потенціалом банку [Текст] / І.М. Федосік // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. тез доп. VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (10-11 листопада 2005 р.). – Суми: УАБС НБУ, 2005. - Вип. 8. - С. 68-69.